

HRVATSKO KEMIJSKO DRUŠTVO Zapisnik redovite godišnje skupštine

Redovita godišnja skupština Hrvatskoga kemijskoga društva održana je u velikoj predavaonici Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta na trgu J. J. Strossmayera 14, u ponedjeljak 16. prosinca 2002. g. s početkom u 18 sati.

Predložen je sljedeći dnevni red:

1. Pozdrav predsjednice HKD
2. Dodjela Medalje »Božo Težak« akademiku Borisu Kamenaru
3. Predavanje akademika Borisa Kamenara pod naslovom: »*Bio sam svjedokom razvitka rentgenske strukturne analize*«
4. Izbor dva zapisničara i dva ovjervitelja zapisnika
5. Izvještaji predsjednice, tajnika, blagajnika, Nadzornog odbora, pročelnika podružnica (Split, Rijeka/Istra, Osijek), glavnog urednika CCA i pročelnika sekcija
6. Prijedlog promjena Statuta Društva
7. Prijedlog UO o utemeljenju Nagrade HKD »Lavoslav (Leopold) Ružička« za mlade znanstvenike
8. Razrješenica Upravnom odboru HKD i Redakcijskom odboru CCA
9. Izbor časnika za mandatno razdoblje 2002–2004. godine
10. Plan rada i prijedlozi za naredno razdoblje
11. Priopćenja i razno.

Dnevni red je jednoglasno usvojen.

Nazočni na Skupštini:

Dionis Sunko, Zvonimir Maksić, Drago Grdenić, Jadranka Varljen, Nenad Trinajstić, Željko Kučan, Čedomila Milin, Ivo Piantanida, Gordana Gadanji, Ivan Kasal, Filip Kolundžić, Ruža Frkanec, Ivan Gušić (nije član, gost-predsjednik Hrvatskoga prirodoslovnoga društva), Velimir Pravdić, Nevenka Pravdić, Ivana Antol, Andrea Moguš-Milanković, Zoran Glasovac, Damir Kralj, Ljerka Brečević, Marko Grba, Kristijan Kovač, Krunoslav Miroslavljević, Predrag Novak, Goran Malojčić, Vlasta Vojković, Marina Cindrić, Vlasta Vrdoljak, Đurđica Težak, Gordana Pavlović, Fedor Jakšić, Zorica Veksli, Milan Sikirica, Matko Orhanović, Leo Frkanec, Marija Brgles, Andrea Tomljenović, Dražen Vikić-Topić, Danko Škare, Neven Strukan, Hrvoj Vančik, Nikola Kallay, Vladimir Simeon, Smiljko Ašperger, Tomislav Cvitaš, Nada Trajkov, Valerije Vrček, Nenad Judaš, Boris Kovačević, Lo-

vorka Perić, Robert Vianello, Danijela Barić, Dina Keglević, Zrinka Gattin, Zvonimir Katović, Ivana Weygand-Đurašević, Zorana Grabarić, Nenad Raos, Vesna Marić, Vesna Babić-Ivančić, Astrid Gojmerac-Ivšić, Vesna Gabelica, Kata Majerski, Nada Horvatinčić, Tomislav Živković, Miroslav Bajić, Krešimir Jakopčić, Marija Šindler-Kulyk, Nikola Basarić, Greta Prajdić, Marija Herceg-Rajačić, Vesna Čaplar, Biserka Žinić, Mladen Žinić, Marina Zelić, Franjo Ranogajec, Dubravka Matković-Čalagović, Irina Pucić, Vladimir Stilinović, Tomica Hrenar, Mirjana Eckert-Maksić, Kristijan Kovač.

Skupština je započela s 30 minuta zakašnjenja zbog nedovoljnoga broja prisutnih za postizanje kvoruma.

Ad. 1. Skupštinu je otvorila predsjednica HKD Mirjana Eckert-Maksić koja je pozdravila goste i nazočne članove društva.

Pozdravnim govorom skupštini obratio se i predsjednik Hrvatskoga prirodoslovnoga društva, Ivan Gušić.

Ad. 2. Predsjednica HKD Mirjana Eckert-Maksić uručila je ispred UO HKD medalju »Božo Težak« akademiku Borisu Kamenaru za iznimna postignuća i doprinos hrvatskoj znanosti u području kemije.

Ad. 3. Predavanje akademika Borisa Kamenara: »*Bio sam svjedokom razvitka rentgenske strukturne analize*«

Ad. 4. Predsjednica HKD Mirjana Eckert-Maksić radi nastavka godišnje skupštine te izbora novoga vodstva HKD predložila je prije početka radnoga dijela Skupštine izbor dvaju zapisničara i dvaju ovjervitelja zapisnika.

Kao zapisničari su predloženi Ivo Piantanida i Gordana Gadanji, a kao ovjervitelji Davor Margetić i Andrea Moguš-Milanković. Prisutni članovi HKD prihvatili su nakon javnoga glasanja predložene kandidate jednoglasno i bez uzdržanih.

Ad. 5. Pismena izvješća predsjednice Hrvatskoga kemijskoga društva, tajnice, glavnoga urednika CCA, predsjednice podružnice za Rijeku i Istru, predsjednice podružnice za Dalmaciju, pročelnika Sekcije za kemijsku izobrazbu, Sekcije za kvantnu kemiju, Sekcije za opću i primijenjenu spektroskopiju, predsjednice Državnoga povjerenstva za natjecanje iz kemije, voditelja

E-škole, te predsjednika Potkomisije za nomenklaturu i terminologiju bila su dostupna na web-stranicama društva sedam dana prije održavanja Skupštine. Obavijest o tome dobili su svi članovi zajedno s pozivom za Skupštinu. Prije otvaranja rasprave o izvještajima podnijetim Skupštini predsjednica se i usmeno osvrnula na neke od rezultata rada Društva tijekom protekla dva mandata. Istaknula je da je u tom razdoblju bitno poboljšano administrativno i financijsko poslovanje Društva. Potaknuto je osnivanje više sekcija Društva, organiziran niz predavanja i kolokvija bilo samostalno bilo u suorganizaciji s HAZU, IRB i PMF. Posebno aktivne su, kroz cijelo to vrijeme, bile Nastavna i Studentska sekcija, elektronička škola za kemiju, te Potkomisija za nomenklaturu i terminologiju (zajednička Potkomisija s HDKI). Bitno je poboljšana i suradnja s FECS te Američkim, Njemačkim i Slovenskim kemijskim društvom.

Značajan iskorak načinjen je i u modernizaciji našeg časopisa *Croatia Chemica Acta* – za sada njezinoga vizualnoga identiteta i prisutnosti u elektroničkim medijima, a uskoro se mogu očekivati i značajne promjene u uređivačkoj politici.

Na poslijetku, UO je s velikim zadovoljstvom pratio rad Državnoga povjerenstva za susrete i natjecanja iz kemije te uspjehe učenika kako na državnim natjecanjima, tako i na Olimpijadama iz kemije. Nastavljajući praksu uvedenu prošle godine, UO je i ove godine odlučio svim sudionicima Olimpijade dodjeliti simbolični poklon – sliku s kopijom prvoga rada V. Preloga objavljenoga u doba kada je V. Prelogu bilo samo 15 godina. Predsjednica je zatim pozvala prisutne učenike: Ivana Kassala, Filipa Kolundžića i Nevena Franjića da prime ovo priznanje.

Mirjana Eckert-Maksić

Izvršne predsjednice o radu HKD u 2002. god.

Upravni Odbor društva održao je tijekom protekle godine sedam sjednica na kojima su razmatrani problemi vezani uz uobičajeno poslovanje društva, a to su primjerice: izdavanje i osuvremenjivanje našeg časopisa *Croatia Chemica Acta*, pitanja vezana uz organizaciju tradicionalnoga Skupa kemičara i kemijskih inženjera, rad Sekcija, poteškoće u organizaciji i održavanju kolokvija društva, suradnja s drugim stručnim društvima, pitanja i sugestije naših članova te dopisi u vezi interakcije HKD s društvenom okolinom i sl.

Opširnije ću se zadržati samo na nekima od nabrojanih aktivnosti. Na jednoj od prvih sjednica UO predložila sam da društvo utemelji nagradu HKD za mlade znanstvenike pod imenom »Lavoslav (Leopold) Ružička« za polje cjelokupne kemije, a s ciljem prepoznavanja i promoviranja kreativnoga rada i znanstvenih rezultata naših mladih članova, koji su zalag naše znanstvene budućnosti. UO je prihvatio taj prijedlog i podnosi ga Skupštini na prihvaćanje, zajedno s prijedlogom pravilnika za dod-

jelu nagrade. Na taj način će mladi i perspektivni znanstvenici svih kemijskih disciplina punopravno konkurirati za jednu od prestižnih poticajnih nagrada HKD.

Natječaj za dodjelu već etablirane poticajne nagrade za mlade istraživače iz organske kemije »Vladimir Prelog«, koju HKD dodjeljuje zajedno s PLIVA d.d., ove je godine raspisan nešto kasnije nego proteklih godina zbog usklađivanja stavova o promjenama u postupku evaluacije kandidata, na što nas je potaknula diskusija Dionisa Sunka na prošlogodišnjoj skupštini. Kao i obično, tekst je natječaja objavljen na WEB stranici društva, poslan svim našim podružnicama, rektorima svih Sveučilišta u Hrvatskoj, dekanima svih fakulteta u Hrvatskoj na kojima se predaje kemija i pročelnicima Odjela (Zavoda) za organsku kemiju na svim fakultetima i znanstvenim institucijama te u tri navrata u elektroničkome obliku svim članovima HKD koji su u tajništvo dostavili svoje e-mail adrese. S velikim zadovoljstvom možemo konstatirati da je na natječaj prijavljeno osam kandidata, što je najveći broj predloženika do sada, a evaluacija njihovih znanstvenih doprinosa je u tijeku. Nagrada bi trebala biti uručena na XVIII. Skupu hrvatskih kemičara i kemijskih inženjera kojom bi prilikom laureat trebao održati i predavanje o svom radu. UO je također zaprimio prijedlog da se našem članu Borisu Kamenaru dodjeli najviše priznanje društva medalja »Božo Težak« za izuzetna znanstvena postignuća u području strukturne kemije i predani rad u Hrvatskome kemijskome društvu, što je nakon uobičajenog postupka recenziranja sa zadovoljstvom i prihvaćeno. Medalja će biti uručena profesoru Kamenaru na skupštini 16. prosinca o.g.

Dozvolite mi također da spomenem da je i ove godine više članova našeg društva nagrađeno za svoj znanstveni rad, odnosno izdavačku djelatnost. To su (abecednim redom): Drago Grdenić (nagrada »Josip Juraj Strossmayer«), Leo Klasinc (nagrada grada Zagreba za znanstveni rad), Elsa Reiner (Državna nagrada za životno djelo) i Mladen Žinić (Državna nagrada za znanstveni rad). Svima njima najsrdačnije čestitam u ime UO i u svoje osobno ime.

O radu Sekcija društva izvjestit će njihovi voditelji. No, dozvolite mi da istaknem da je kao i ranijih godina među najaktivnijim sekcijama društva bila Sekcija za izobrazbu. Obavijesti o kolokvijima, koje ova sekcija organizira i nadalje se početkom svakoga polugodišta šalje svim ravnateljima osnovnih i srednjih škola u Zagrebu, u kojima se održava nastava iz kemije, što znatno pridonosi interesu za rad Sekcije. Isto tako i dalje je izuzetno aktivna i vrlo uspješna Elektronička škola za polje kemije, čiji je koordinator od početka prošle godine Nenad Judaš, te Studentska sekcija koju je u 2002. vodio Vladimir Stilić. Posebno bih željela istaknuti seriju vrlo dobro organiziranih kolokvija Studentske sekcije. Rad Sekcije za teorijsku kemiju obilježio je u ovoj godini niz vrlo interesantnih predavanja i kolokvija koji su se održavali uglavnom na Institutu »Ruđer Bošković«, dok se rad Sekcije za organsku kemiju odvijao uglavnom u suradnji s Razre-

dom za matematičke, fizičke i kemijske znanosti HAZU. Komisija za nomenklaturu i terminologiju organskih spojeva (zajednička komisija s HDKI), koju već niz godina uspješno vodi Vladimir Rapić ove je godine priredila »Vodič kroz IUPAC nomenklaturu organskih spojeva« grupe autora I. Bregovac, Š. Horvat, K. Majerski i V. Rapić, koju je tiskala Školska knjiga. Također bih istaknula i uspješnu prezentaciju knjige »100 Hrvatskih kemičara«, Nenada Trinajstića koju je društvo organiziralo u suradnji sa Školskom knjigom i HDKI-om. Za članove našega društva uspjeli smo ugovoriti i popuste pri kupnji te knjige, kao i knjige Drage Grdenića »Povijest kemije« i naprijed spomenuti »Vodič kroz IUPAC nomenklaturu organskih spojeva«. Isto tako za članove našeg društva osigurali smo popust od 10% pri kupnji strane stručne literaturo iz polja kemije u knjižari Algoritam (Zagreb).

Iznimno uspješnim možemo ocijeniti i rad Državnoga povjerenstva za susrete i natjecanja iz kemije, čijim je radom ove godine uspješno koordinirao član našega Društva Marijan Varga. Državno takmičenje održano je u Rovinju. Isto tako i ove godine su četiri naša mlada kemičara sudjelovala na Kemijskoj Olimpijadi koja je održana u Groningenu, Nizozemska, i pri tome su postigli zapažene rezultate. To su: Ivan Kassal, nagrađen zlatnom medaljom, Filip Kolundžić, nagrađen brončanom medaljom, Neven Franjić, nagrađen pohvalnicom te Ilija Čorić. Tome je zasigurno bitno pridonijela i naša dugogodišnja članica Branka Zorc koja je ove godine vodila brigu o pripremama za Olimpijadu. Mladim natjecateljima na Olimpijadi, njihovim mentorima i članovima Državnoga povjerenstva čestitam u ime UO i u svoje osobno ime na uspjesima koje su postigli.

U tijeku je organizacija XVIII. Hrvatskoga skupa kemičara i kemijskih inženjera, koji se upornim zalaganjem UO HKD nakon osam godina ponovno vraća u Zagreb, a održat će se na već tradicionalnom mjestu okupljanja kemičara – hotelu Opera (ranije hotel Interkontinental) 2003. g. U Organizacijskom odboru Skupa sudjeluje šest članova HKD, a njegova predsjednica je Stanka Zrnčević, članica HDKI. Kolegica Zrnčević izvjestila je UO o tijeku organizacije Skupa na jednoj od sjednica UO.

HKD je ove godine prihvatio pokroviteljstvo jednoga međunarodnoga skupa. Radi se o »13th European Symposium on Organic Chemistry« koji će se održati u Cavtatu od 10. – 15. rujna 2003. g., a čiji je organizator Institut »Ruđer Bošković«. Dodjela organizacije ovoga tradicionalnoga skupa europskih organskih kemičara Hrvatskoj, kao i »8th European Symposium on Organic Reactivity« (ESOR 8) koji je uspješno održan u Cavtatu u rujnu 2001. god., veliko je priznanje našim organskim kemičarima.

Izdvojila bih također i rasprave o našem časopisu *Croatica Chemica Acta*, pri čemu je UO u više navrata poticao i inzistirao na raspravi o osuvremenjivanju časopisa (promjena formata, uvođenje grafičkih sažetaka i sl.), kao i o nužnosti reorganizacije Uredničkoga odbora časopisa. Veseli me što mogu reći da smo na posljednjoj

sjednici UO u ovom mandatu dobili na uvid otiske rukopisa u novom A4 formatu, koji će biti prezentirani i na ovoj Skupštini. Isto tako tijekom godine Urednički odbor CCA je prihvatio našu sugestiju da uvede grafičke sažetke, za koju se nadam da će također biti realizirana u narednoj godini. Interesantno je pri tome spomenuti da je CCA bila jedan od prvih kemijskih časopisa koji je uveo tvz. grafičke kartice, a danas kada su grafički sažeci sastavni dio gotovo svih časopisa CCA ih nema. Sastav predloženoga Uredničkoga Odbora neznatno je izmjenjen u odnosu na prethodni, no jedan od zaključaka UO bio je da se tijekom dvogodišnjega mandata novoga Upravnoga odbora Urednički odbor zamijeni sustavom područnih urednika. O svim ostalim novinama izvjestit će skupštinu glavni urednik, Nenad Trinajstić. Spomenula bih još jedino to da smo i u ovoj godini u izdavačkoj djelatnosti bili suočeni s velikim financijskim problemima te da se i nadalje primjećuje kontinuirano smanjenje broja pretplatnika na časopis. To ukazuje na potrebu snažnijega angažmana i Uredničkoga odbora CCA i UO, kao i svih članova društva da u okvirima svojih mogućnosti i ovlaštenja pridonose očuvanju znanstvene razine našeg časopisa.

Dopustite da ukratko rezimiram i djelovanje Društva na međunarodnoj razini tijekom protekle godine. Krajem ove godine zaživjela je suradnja s Američkim kemijskim društvom putem projekta »International Assistance Travel Program«, u okviru kojega su naše društvo posjetili uvaženi američki znanstvenici Henry F. Schaefer III s University of Georgia (Athens) i Joel F. Liebman s University of Maryland (Baltimore). Tijekom svog boravka i prof. Schaefer III i prof. Liebman održali su po dva predavanja (vidjeti izvješće tajnika) i posjetili više naših istraživačkih grupa i institucija.

U IUPAC, djeluju tri člana našeg društva, Tomislav Cvitaš, Leo Klasinc i Aleksandar Sabljčić, no kako se radi o osobama imenovanim *ad personam* o njihovoj aktivnosti Društvo dobiva izvješća uglavnom putem Izvješća samog IUPAC. Bilo bi dobro da se navedene kolege intenzivnije uključe u rad društva i pridonose uključivanja novih, a posebice mlađih kolega HKD, u rad na projektima IUPAC.

Kontakti s FECS održavali su se uglavnom putem elektroničke pošte, no postoje neke mogućnosti za njihovo proširenje u budućnosti, što bi trebalo iskoristiti. Svi izvještaji o radu FECS dostupni su na WEB stranici FECS, na koju se članovi Društva mogu povezati putem WEB stranice HKD.

Ovo izvješće ne bi bilo potpuno kada ne bih spomenula i neke od najavljenih aktivnosti koje nismo uspjeli provesti. Tako se, primjerice, naši pokušaji izrade LOGO znaka Društva nisu uspjeli realizirati zbog nedostatka kvalitetnih prijedloga. Isto tako nismo uspjeli ostvariti najavljeni projekt izdavanja monografije o HKD. Želja UO je bila da monografija o HKD obuhvati što više povijesnih dokumenata iz rada Društva i sjećanja seniornijih čla-

nova Društva o važnijim događajima iz rada Društva, no u tome smo zasada samo djelomice uspjeli. Rad na ovoj monografiji je u tijeku i vjerujem da će ugledati svjetlo dana u skorjoj budućnosti.

Naposljetku, željela bih posebno istaknuti da je UO u proteklom mandatu radio vrlo intenzivno i uspješno. Ovo posebno ističem zato jer se prije četiri godine na godišnjoj skupštini HKD pojavio *advocatus diaboli* predlažući da se Društvo ukine, jer je posve beznačajno. Od tada do danas prevaljen je ogroman put do modernoga kemijskoga društva, koje je sposobno komunicirati i surađivati s ostalim kemijskim društvima u svijetu na ravnopravnoj osnovi, braniti interese kemije i dignitet struke u domaćim okvirima te se brinuti za razvitak kemijske znanosti u našoj sredini. Ako treba izdvojiti samo dvije činjenice s liste rezultata UO HKD, onda bi to bilo uspostavljanje mnogo bolje suradnje s HDKI, dogovor o tome da se svaki drugi Skup kemičara i kemijskih inženjera održava u Zagrebu i dogovor oko podjele dobiti tog skupa. Koristim ovu priliku i da se zahvalim svim članovima Upravnoga odbora na podršci, konstruktivnom radu i kolegijalnoj atmosferi na našim sastancima tijekom protekle dvije godine. Posebno sam zahvalna tajniku društva Zoranu Glasovcu na velikoj pomoći u rješavanju niza tekućih problema u poslovanju Društva, koja su se kretala od vođenja uobičajene evidencije članstva Društva do brige za našu WEB stranicu, koja od nedavno sadrži osnovne podatke o Društvu i na engleskom jeziku. Budući da sam na čelu Društva bila u protekla dva mandata željela bih se također zahvaliti našoj administrativnoj tajnici gospođi Nadi Trajkov na vrlo dobroj suradnji i uspješnom vođenju administrativnih poslova, kao i gospodinu Alojzu Riegleru na savjesnom vođenju našega financijskoga poslovanja te svim onim članovima Društva koji su u tom razdoblju svojom aktivnošću pridonijeli unapređenju rada Društva. Novom vodstvu Društva želim puno uspjeha u radu.

Zoran Glasovac

Izvešće tajnika

Od prošle redovite Godišnje skupštine Hrvatskoga kemijskoga društva, održane 05. prosinca 2001. godine održano je 7 sjednica Upravnoga odbora. U radu Upravnoga odbora sudjelovali su i predsjednici sekcija, a prema potrebi predstavnici HDKI, predsjednica Organizacijskoga odbora XVIII Hrvatskoga skupa kemičara i kemijskih inženjera te predsjednik Državnoga povjerenstva za susrete i natjecanja iz kemije. Na sjednicama se, uz praćenje redovitih poslova Društva, razmatrao odnos medija prema znanosti i hrvatskim znanstvenicima, te tijek organizacije natjecanja iz kemije i pripreme XVIII. skupa kemičara i kemijskih inženjera.

Posebna pažnja posvećena je usklađivanju Statuta društva s novim Zakonom o udrugama. Naime, registar udruga je prenešen iz Ministarstva uprave u Ured gradske

uprave Grada Zagreba. Stoga je nužno promijeniti Članak 1. Statuta Društva što je predloženo ovoj Godišnjoj skupštini. Nadalje, obzirom da sva tijela uprave Društva imaju dvogodišnji mandat, nakon svake izborne skupštine nužno je prijaviti članove novoizabranih tijela u Registar udruga i to neovisno jesu li samo produženi mandati starijim članovima ili su izabrani novi.

Hrvatsko kemijsko društvo trenutačno broji 584 aktivnih članova što predstavlja porast od 37 člana u odnosu na prethodnu godinu. Članarinu za 2002. godinu platilo je do sada 325 članova. Ispisano je 6 članova, 3 na vlastiti zahtjev, 1 zbog odsutnosti iz Hrvatske, 1 zbog netočne adrese, a 1 članica je preminula. U postupku ispisa je 48 članova zbog neplaćanja članarine tijekom posljednje 3 godine. Nastavlja se trend smanjenja broja pojedinačnih pretplatnika na časopis *Croatica Chemica Acta*, i u 2002. godini on iznosi 143, što je smanjenje od 21 pretplatnika u odnosu na prethodnu godinu.

U proteklom razdoblju održani su sljedeći kolokviji u organizaciji Hrvatskoga kemijskoga društva, samostalno ili u suradnji s drugim društvima i institucijama (Hrvatsko društvo kemijskih inženjera, Fizičko-kemijski zavod PMF, Hrvatsko biokemijsko društvo, Razred za matematičke, fizičke i kemijske znanosti pri Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti):

1. Štefica Horvat, Institut »Ruđer Bošković«, P.P. 180, 10002, Zagreb, Hrvatska, »*Nomenklatura ugljikohidrata i glikolipida*«; 14. 05. 2002.
2. Tomislav Živković, Institut »Ruđer Bošković«, P.P. 180, 10002, Zagreb, Hrvatska, »*Matematički opis kvantnih sistema u interakciji: jedinstavan model interakcije molekula s površinom kristala*«; 04. 06. 2002.
3. Helmut Schwarz, Institut für Chemie, Technische Universität, Berlin, Deutschland, »*Transition-metal mediated activation of hydrocarbons: theory and experiment in concert*«; 10. 07. 2002.
4. Guy Dodson, FRS, Structural Biology Laboratory, University of York, UK, »*Protein crystallography in the 21st century*«; 30. 09. 2002.
5. Jan B. F. N. Engberts, Department of Organic and Mol. Inorganic Chemistry, University of Groningen, The Netherlands, »*Organic chemistry in water*«; 05. 11. 2002.
6. Henry F. Schaefer III, Center for Computational Quantum Chemistry, University of Georgia, Athens, USA, »*Molecular anions: a wealth of important uncharacterized species. From diatomics to DNA base pairs and beyond*«; 20. 11. 2002.
7. Henry F. Schaefer III, Center for Computational Quantum Chemistry, University of Georgia, Athens, USA, »*Quantum chemistry in the twenty first century*«; 21. 11. 2002.

8. Joel F. Liebman, Department of Physical Chemistry, University of Maryland, Baltimore, USA, »Noble gases and nuclear wastes«; 25. 11. 2002.
9. Joel F. Liebman, Department of Physical Chemistry, University of Maryland, Baltimore, USA, »Regularities in fluorine chemistry«; 26. 11. 2002.

U suradnji s HAZU, 7. siječnja 2002. g., održan je znanstveni skup: *Vladimir Prelog (1906.–1998.) in memoriam*. Skup je organiziran u povodu četvrte obljetnice smrti nobelovca V. Preloga. U suradnji s Kemijskim odsjekom PMF, HAZU te Institutom »Ruđer Bošković«, a uz financijsku potporu PLIVA d.d., 6. studenog 2002., održan je mini simpozij u povodu 80. rođendana profesora Dionisa Sunka. HKD je, u suradnji s HDKI i Školskom knjigom, sudjelovao u predstavljanju knjige Nenada Trinajstića »100 Hrvatskih kemičara« koja je održana 27. 3. 2002.

Tijekom godine su, pregovorima s autorima i/ili izdavačkim kućama, ostvareni popusti na sljedeće knjige članova našeg Društva: Drago Grdenić, »Povijest kemije«, izdavač Novi Liber, popust 30 %, Nenad Trinajstić, »100 Hrvatskih kemičara«, izdavač Školska knjiga, popust 20 %, Ivo Bregovec, Štefica Horvat, Kata Mlinarić-Majerski, Vladimir Rapić, »Vodič kroz IUPAC nomenklaturu organskih spojeva« (urednik V. Rapić), izdavač Školska knjiga, popust 20 %.

Provedena je anketa među članovima HKD-a s ciljem prikupljanja sugestija za poboljšanje rada Društva. Odaziv je bio skroman (116 pristiglih anketnih listića od 543, što čini 22 % članova Društva). Analiza prispjelih odgovora pokazala je da većina članova prati novosti objavljene na WEB stranicama Društva, no uz postojeće informacije, predlažu da se uvrste sljedeće informacije: obavijesti o kongresima i simpozijima u svijetu, o ponudi i potražnji radnih mjesta i sl. te da se uvede veća dinamika promjena stranica. Valja, međutim napomenuti da su informacije o održavanju simpozija dostupne na linkovima, posebice na stranicama Royal Society of Chemistry koje sadrže iscrpan prikaz svih znanstvenih skupova iz polja kemije. Sve informacije koje UO dobiva izravno od članova Društva ili od drugih društava isto se tako šalju svim članovima HKD koji su u tajništvo Društva javili svoju elektroničku adresu i/ili se spajaju na WEB stranice. Predloženo je da vođenje WEB-stranice Društva preuzme profesionalna osoba ili agencija, što bi zahtijevalo značajno financijsko ulaganje za što Društvo, za sada, nema uvjeta. Većina anketiranih članova (86 %) zna za pravo ostvarivanja popusta na kotizaciju prilikom sudjelovanja na kongresima ili skupovima kojima je pokrovitelj IUPAC, što je bilo jedno od pitanja, ali ovu pogodnost koristi izuzetno mali broj članova.

Valerije Vrček

Izvješće blagajnika

Na temelju financijske dokumentacije Hrvatskoga kemijskoga društva u 2001. g. pedlaže se Skupštini na odobrenje i prihvaćanje ovaj

RAČUN PRIHODA I RASHODA za razdoblje 01.01.–31.12.2001.g

A – PRIHODI	kn
1. Saldo iz prethodne godine.	129.324,15
2. Članarine	30.120,00
3. Prihodi od prodaje CCA	57.953,79
4. Kamati	1.654,87
5. Dotacije Ministarstva znanosti i tehnologije	509.123,00
za CCA	460.273,00
za HKD	48.850,00
6. Donacija Ministarstva prosvjete i športa . .	125.900,00
za Državno natjecanje iz kemije	60.000,00
za Olimpijadu kemičara	65.900,00
7. Donacija Pliva i Ljekarna »Conner« za Olimpijadu	7.000,00
8. Transfer sredstava.	36.152,84
od HDKI za HKD.	20.652,84
od Drž. povj. za natjecanje iz kemije	3.900,00
od Prirodoslovnoga društva za E-školu	11.600,00
UKUPNI PRIHODI	897.228,65
B – RASHODI	
1. Troškovi izdavačke djelatnosti CCA	441.943,48
grafičke usluge – tiskanje	180.913,80
uređivanje	158.337,12
materijal	1.674,70
poštarina	64.450,15
računov., administr. i pom. poslovi	32.956,03
ostali troškovi (bankovni, putni i sl.	3.611,68
2. Troškovi HKD.	43.033,09
materijal	3.946,91
poštarina	5.424,70
računov., administr. i pom. poslovi	14.883,29
ostali troškovi (Skupština, UO, Plat. prom.)	10.619,83
članarina IUPAC (USD 1.000,00)	8.158,36
3. Troškovi E-škole	25.613,37
4. Troškovi Drž. povj. za natjecanje iz kemije .	73.232,87
5. Troškovi Olimpijade kemičara	79.784,55
UKUPNI RASHODI	663.571,36
C – SALDO 31.12.2001.	233.657,29

Predlaže se

PRORAČUN ZA 2002. GODINU

A – PRIHODI	kn
1. Donos razlike iz prošle godine	233.657,29
2. Članarina	25.000,00
3. Prihodi od prodaje časopisa CCA	23.000,00
4. Dotacije – donacije	532.342,71
Ministarstvo znanosti i tehnologije za CCA	300.000,00
za HKD	25.000,00
Ministarstvo prosvjete i športa za Natjecanje iz kemije	70.000,00
za Kemijsku olimpijadu	85.000,00
Razni donatori . . . . . za Kemijsku olimpijadu	15.000,00
za sekciju nastave	16.000,00
za E-školu	20.000,00
5. Ostali prihodi	1.342,71
UKUPNO PRIHODI	814.000,00
B – RASHODI	
1. Troškovi izdavačke djelatnosti	457.272,89
grafičke usluge – tiskanje CCA	202.272,89
uređivanje	140.000,00
materijal	10.000,00
poštarina	70.000,00
računovodstveno-administr. i pomoćni poslovi	35.000,00
2. Troškovi HKD	125.379,64
materijal	20.000,00
poštarina	15.000,00
računovodstv.-administr. i pomoćni poslovi	30.000,00
članarina IUPAC (1.000,00 USD)	8.000,00
izdaci za platni promet i WEB str.	30.000,00
ostali troškovi (kolokviji, putni tr. i sl.)	22.379,64
3. Troškovi E-škole	40.022,03
4. Troškovi Drž. povj. za natjecanje iz kemije	72.613,40
5. Troškovi Kemijske olimpijade	101.369,33
6. Troškovi sekcije za nastavu	17.342,71
UKUPNO RASHODI	814.000,00

Izvješće Nadzornoga odbora

Završni račun za 2001. godinu – temeljno financijsko izvješće:

- Bilanca stanja
- Račun prihoda i rashoda
- Bilješke uz financijska izvješća

sastavljeni su u skladu sa zakonskim propisima i predani su Državnome uredu za reviziju u propisanome roku.

Podaci iskazani u izvješću blagajnika odgovaraju knjigovodstvenome stanju i dokumentaciji.

Ostvareni prihodi iznose . . . . . 897.228,65 kn

– prema proračunu (planu) 718.000,00

Ukupni rashodi iznose . . . . . 663.571,36 kn

– prema proračunu 718.000,00

Pozitivna razlika – saldo

31.12.2001. god. iznosi . . . . . 233.657,29 kn

Na osnovu iskazanih podataka u temeljnim financijskim izvješćima, Nadzorni odbor utvrđuje, da je poslovanje Društva bilo pozitivno.

Nenad Trinajstić

**Izvješće Glavnoga i odgovornoga urednika
časopisa *Croatica Chemica Acta***

U 2001. godini izašao je 74. tečaj našeg časopisa, koji ima 911 redovitih stranica, 82 stranice priloga i 4 stranica oglasa. Sva su četiri sveska 74. tečaja izašla unutar kalendarske godine. Dva cijela sveska i dio jednoga sveska bili su posvećena specijalnim temama. Tako je treći svezak bio posvećen Akademiku Smiljku Ašpergeru prigodom njegove osamdesete obljetnice rođenja, a u njemu su objavljeni radovi iz kemijske kinetike i reakcijskih mehanizama. To su područja kemije u kojima je Akademik Ašperger ostavio duboki trag. Taj su svezak uredili njegovi dugogodišnji suradnici i kolege Leo Klasinc i Matko Orhanović. Četvrti je svezak sadržavao članke temeljene na izlaganjima održanima na Drugom ACIS-CHEM simpoziju (Brijuni, 3.–6. rujna 2000.), a uredio ga je Zvonimir Maksić. Dio drugoga sveska sadržavao je članke temeljene na predavanjima održanim na znanstvenim skupovima »The Fifteenth Dubrovnik International Course and Conference on the Interface between Mathematics, Chemistry and Computer Science MATH/CHEM/COMM '99« (Dubrovnik: 19.–24. lipnja 2000.) i »The Third International Dubrovnik NMR Course DU'99 NMR« (Dubrovnik: 26. lipnja – 1. srpnja 2000.). Taj su dio drugoga sveska uredili Ante Graovac i Dražen Vikić-Topić. U vrijeme pripremanja ovog Izvješća već su tiskana prva tri sveska 75. tečaja, a četvrti se svezak nalazi pred izlaskom iz tiska.

Sastanci Uredništva održavaju se i dalje svaka tri mjeseca, a i rijeđe. Rad se Uredništva odvija prema već ustaljenoj praksi tako da svaki član Uredništva dobiva kontinuirano zaduženja iz svoje specijalnosti zavisno o

broju rukopisa koji pristiže u CCA iz njegovoga područja. Odluku o prihvaćanju ili odbijanju nekoga rukopisa donosi glavni i odgovorni urednik u konzultaciji s članom Uredništva, koji je vodio brigu o tom rukopisu, tj. koji je rukopis pročitao, odredio recenzente, razmotrio recenzije i zatražio eventualnu reviziju rukopisa, pregledao revidirani rukopis i donio preporuku o njegovom prihvaćanju ili odbijanju. Ako ne postoji u Uredništvu članica ili član, koji dobro poznaju područje iz kojega je neki podneseni rukopis, tada se obraćamo za pomoć izvan Uredništva i do sada su nam mnoge kolegice i kolege u tome vrlo rado pomogli. Od 1996. godine obvezatno je za sve autore čiji su radovi prihvaćeni za tisak u CCA da pošalju konačnu verziju rada na disketi. Također prihvaćamo i rukopise, koji stižu elektronskom poštom. Svaki rad koji se otisne u CCA sadrži datum kada je rad stigao u Uredništvo, zatim datum kada je revidirana verzija stigla u CCA i konačno datum kada je rad prihvaćen za tisak. Zahvaljujući vještini pomoćne urednice Marije Herceg-Rajačić naš se časopis i dalje vrlo lijepo predstavlja u *Carnet-u*, a sadržaj svakog broja redovito se dodaje skupu podataka o CCA. Nadamo se da i taj napor također doprinosi da se svjetska obitelj kemičara još bolje i brže informira o našem časopisu. Prema podacima koje raspoložemo svakodnevno se bilježi veliki broj pretraživanja CCA sa svih strana svijeta.

Članci tiskani u ovom broju dostupni su i u PDF i o tome se brine Bono Lučić.

Djelotvorno i brzo recenziranje te redovitost izlaženja su preduvjeti da se privuku autori. Izgleda da smo u tome dosta uspješni, pa je naš časopis postao pravi međunarodni časopis za kemiju, sudeći po broju rukopisa koji pristižu u CCA iz cijeloga svijeta. U 74. tečaju tiskani su radovi autora iz Australije, Austrije, Brazila, Belgije, Češke, Egipta, Engleske, Indije, Italije, Izraela, Jugoslavije, Južne Afrike, Makedonije, Novog Zelanda, Nizozemske, Njemačke, Poljske, Rumunjske, Rusije, SAD-a, Slovačke, Slovenije, Škotske, Španjolske, Švedske, Venezuele i Walesa. Radovi autora iz Hrvatske su iz Osijeka, Splita i Zagreba.

Tijekom 2001. godine (od 1. siječnja do 31. prosinca) Uredništvu je podneseno za objavljivanje 126 rukopisa. Od toga broja pristiglih rukopisa prihvaćeno je za tisak 69 rukopisa, 41 rukopis je odbijen (postotak odbijenih radova je 33 %, ali će se taj postotak povećavati i u buduće, jer stalno postrožujemo kriterije za prihvatanje rukopisa zbog toga što smo ograničeni financijskim sredstvima s kojima raspoložemo), 2 rukopisa je povučeno, 3 rukopisa su vraćena autorima da ih usklade s uputama autorima, a 11 rukopisa se nalazi na ocjeni kod recenzentata. U priloženoj tablici dani su podaci o tiskanju, sadržaju i troškovima izdavanja časopisa *Croatica Chemica Acta* u 2001. godini.

TABLIČNI PREGLED

podataka o tiskanju, sadržaju i troškovima izdavanja CCA vol. 74, No. 1–4, 2001.

	No. 1	No. 2	No. 3	No. 4	Ukupno
Opći podaci					
Redakcija zaključena	19.01.2001.	03.03.2001.	20.06.2001.	04.07.2001.	
Izašao iz tiska	02.2001.	04.2001.	08.2001.	11.2001.	
Opseg					
Redoviti stranica	206	270	262	168	906
Stranica priloga	43	4	8	24	79
Oglasi	5	2	1	2	10
Sadržaj					
Izvorni znan. radovi	13	19	15	11	58
Bilješke		1			1
Autorski pregledi			1	3	4
Aktualni prikazi	1				1
Prikazi			1		1
Konfer. prilozi					
Prikazi knjiga	1	1	1		3
In memoriam	1				1
Troškovi					
Tiskanje časopisa	45.872,90	47.275,00	53.802,00	33.964,80	180.913,80
Uređivanje	39.584,28	41.167,65	47.501,14	30.084,05	158.337,12
Poštarina	17.956,50	20.530,05	12.999,56	12.964,04	64.450,15
Administr. i rač. usluge	8.239,11	8.239,10	8.239,11	8.238,71	32.956,03
Ukupno	111.651,89	117.211,80	122.541,81	85.251,60	436.657,10

Opaska računovodstva: Nepodmireni troškovi uređivanja CCA 1–4/2001. bit će pokriveni u 2002. g

EVIDENCIJA RADOVA ZAPRIMLJENIH U 2001.g

Ukupno zaprimljenih radova: . . .	126
Prihvaćeno za tisak:	69
Odbijeno:	41
Povučeno:	2
Nedovršeni:	14

U 74. tečaju CCA objavljeno je 58 izvornih znanstvenih radova, 1 bilješka, 4 autorska pregleda, 1 aktualni prikaz i 1 pregled. Ti su članci bili iz sljedećih područja kemije: 40 radova iz fizikalne i teorijske kemije, 8 radova iz organske kemije, 6 radova iz anorganske i strukturne kemije, 1 rad iz analitičke kemije, 7 radova iz biokemije i 3 rada iz kemije materijala. Prema podacima *Journal Citation Reports* jednost faktor utjecaja CCA za 2001. godinu je 0.571. Prosječno vrijeme od prihvatanja rukopisa za tisak do izlaska rada iz tiska u 74. tečaju CCA iznosio je za svezak broj 1 (14 članaka): 5,0 mjeseci, za svezak 2 (20 članaka): 3,8 mjeseci, za svezak 3 (17 članka): 5,8 mjeseci i za svezak 4 (14 članak): 6,6 mjeseci.

Na kraju zahvaljujem se na predanom radu urednicima specijalnih brojeva kolegama Anti Graovcu, Leu Klasingu, Zvonimiru Maksiću, Matku Orhanoviću i Draženu Vikić-Topiću, pomoćnim urednicama kolegicama Mariji Herceg-Rajačić i Greti Prajdić te kolegi Miroslavu Bajiću, tajnici gospođi Nadi Trajkov te svim članicama i članovima Uredništva i Uredničkoga savjeta. Također se zahvaljujem brojnim recenzentima u domovini i svijetu na djelotvornome i brzome ocjenjivanju rukopisa za naš časopis. Ovo je prilika da se zahvalim Ministarstvu znanosti i tehnologije Republike Hrvatske na financijskoj podršci našem časopisu, koja se nažalost smanjuje svake godine i time dovodi u opasnost redovitost izlaženja CCA, koji je po svim pokazateljima najjači znanstveni časopis, koji izlazi u Hrvatskoj.

Vladimir Rapić

Izvješće o radu Potkomisije za nomenklaturu i terminologiju organske kemije

U utorak 14. svibnja 2002. održan je zajednički kolokvij HKD i HDKI na kojem je Š. Horvat prezentirala sveučilišni priručnik *Nomenklatura ugljikohidrata i glikolipida* [izvornik: *Pure Appl. Chem.* **68** (1996) 1919–2008 i *Pure Appl. Chem.* **69** (1997) 2475–2487] (prijevod: Š. Horvat i J. Horvat) HDKI/ Kemija u industriji, Zagreb, 2001.

U lipnju 2002. dovršeno je tiskanje *Vodiča kroz IUPAC-ovu nomenklaturu organskih spojeva* [izvornik: *A Guide to IUPAC Nomenclature of Organic Compounds*, Oxford, Blackwell, 1993, 190 str.] (urednik prijevoda: V. Rapić; preveli: I. Bregovec, Š. Horvat, K. Majerski i V. Rapić), sveučilišni priručnik, Školska knjiga, Zagreb.

2002., koji je stavljena u prodaju u srpnju. Članovi HDKI i HKD pri kupovini tog priručnika imaju popust od 20% na cijenu 220 kn.

Pod nadzorom Sekcije za nomenklaturu i terminologiju organske kemije, pristupilo se prevođenju sljedećih IUPAC-ovih preporuka iz područja organske kemije:

1. *Glossary of Class Names of Organic Compounds, Pure Appl. Chem.* **67** (1995) 1307–1376 (prijevod: D. Škare),
2. *Glossary of Terms Used in Photochemistry, Pure Appl. Chem.* **68** (1996) 2223–2286 (prijevod: M. Šindler),
3. *Phane Nomenclature, Pure Appl. Chem.* **70** (1998) 1531–1545 (prijevod: K. Majerski),
4. *Extension and Revision of the Von Baeyer System for Naming Polycyclic Compounds, Pure Appl. Chem.* **71** (1999) 513–530 (prijevod: K. Majerski),
5. *Extension and Revision of the Nomenclature for Spiro Compounds, Pure Appl. Chem.* **71** (1999) 531–558 (prijevod: I. Bregovec).

Sljedeće su IUPAC-ove preporuke prevedene i upućene recenzentima:

1. *Nomenclature of Organic Chemistry, Revised Section F (Natural Products), Pure Appl. Chem.* **71** (1999) 587–643 (prijevod: I. Bregovec; recenzija: Š. Horvat, S. Pisarović i V. Rapić),
2. *Nomenclature of Fused and Bridged Fused Ring Systems, Pure Appl. Chem.* **70** (1998) 143–216 (prijevod: L. Varga-Defterdarević i A. Jakas; recenzija: I. Bregovec, V. Rapić i D. Škare)

Prijevod opširnijih preporuka predložit će se kao sveučilišni priručnici i objaviti kao posebna izdanja *Kemije u industriji*. Kraća pravila naći će svoje mjesto u časopisu *Kemija u industriji*.

Nenad Raos

Izvješće o radu Sekcije za izobrazbu u 2002. godini

I u ovoj, 2002. godini, Sekcija je – na svojim redovnim sastancima u prostorijama Učiteljske akademije na Savskoj cesti 77, svakog ponedjeljka u 19:30 – bila vrlo aktivna. To se ponajbolje vidi po 14 održanih predavanja s velikim rasponom tema i sadržaja: od čisto metodičkih (predavanja Petra Vrkljana i Milana Sikirice održana 18. 3., 21. 10. i 9. 12.) do općekemijskih tema (6. i 20. 5.), pa i tema u vezi s primjenom kemije u tehnici i svakodnevnom životu. Tu trebamo istaknuti predavanje profesora na zagrebačkome Grafičkome fakultetu Miroslava Goje o kemijskim procesima u tiskarskoj tehnologiji i predavanje mr. Karin Kovačević Ganić sa zagrebačkog Prehrambeno-biotehnološkog fakulteta o kemijskom sastavu vina. Predavanja su omogućila članovima Sekcije da se upoznaju s mitskim korijenima kemije u predavanju Nenada Raosa održanom 18. 11., ali i s tekućim do-

gađajima kao što je to županijsko natjecanje iz kemije (Marijan Varga, 25. 3.) ili međunarodna organizacija takmičenja iz matematike (Neda Lukač, 25. 11.). Treba napomenuti i to da je članovima Sekcije pružena prilika da se 11. 3. upoznaju s poviješću Hrvatskoga kemijskoga društva u izlaganju njegove predsjednice Mirjane Eckert-Maksić.

Sve nabrojeno ukazuje da je rad Sekcije prerastao svoju osnovnu funkciju – da pomaže nastavnicima osnovnih i srednjih škola u rješavanju njihovih neposrednih problema u radu s učenicima. Sekcija za izobrazbu HKD postala je nekom vrstom otvorenoga sveučilišta za permanentno kemijsko obrazovanje i, još više, podizanje kemijske kulture, kako među nastavnicima tako i među drugim kemičarima. To se najbolje vidi po tome što sastanke Sekcije sve više posjećuju mlađi sveučilišni nastavnici, studenti, nadobudni učenici, pa i nekemičari (geolozi, fizičari, matematičari). Iako se na sastancima Sekcije obično okupi od 8 do 20 sudionika, treba nagla-

siti da posjećenost u mnogome ovisi o atraktivnosti teme. Tako je na demonstraciju rada s učenicima Petra Vrkljana (21. 10.) došlo 43 slušača, na izlaganje Karin Kovačević Ganić o kemiji vina (4. 11.) 35, a na predavanje Nenada Raosa o seksualnoj kemijskoj mitologiji (18. 11.) 42 članova i nečlanova Sekcije.

Iako su sastanci Sekcije, općenito govoreći, slabije posjećivani kada nema predavanja, treba naglasiti da ti sastanci omogućuju nastavnicima kemije upoznavanje sa zanimljivim demonstracijskim pokusima (o kojima piše, što je već ustaljena praksa, pročelnik sekcije N. Raos članke za *Prirudu*). Sastanci Sekcije omogućili su i više rasprava o aktualnim problemima nastave, o kvaliteti školskih udžbenika te o nastavnim programima. Također je potaknuta demonstracija kompjutorskih programa za pomoć u nastavi kemije. Na kraju valja reći da je u okviru Sekcije sklopljen ugovor o realizaciji projekta Instituta »Otvoreno društvo« za raspravu o primjerenosti naših nastavnih programa europskim standardima.

Datum	Predavanje	Pokus/rasprava*
14. 1.		Grčka vatra (N. R.). Dogovor o predavanjima za I. semestar.
21. 1.		Ravnoteža bakrovih kompleksa s Cl^- i NH_3 uspostavljena u epruveti (M. S.).
28. 1.		Razvijanje CO_2 u improviziranom Kippovom aparatu (M. S.). Reakcija H_2O_2 i FeCl_3 uz metiloranž kao indikator (N. J.).
4. 2.		Taloženje NaCl iz zasićene otopine s pomoću HCl (M. S.). Obojena boca: ravnoteža Cu^+ i Cu^{2+} s amonijakom (M. S.).
11. 2.		Rasprava o zadaćama na natjecanjima iz kemije. Tiksotropija: »Suze svetog Januariusa« (P. V.).
18. 2.		Rasprava o proteklom općinskom natjecanju iz kemije.
25. 2.		Landoltova reakcija (P. V.).
4. 3.	Srđanka Tomić Pisarović: Šećeri – jednostavni spojevi složene strukture.	Kromatografsko razdvajanje šećera u medu (S. T.).
11. 3.	Mirjana Eckert-Maksić: 75 godina Hrvatskoga kemijskoga društva.	
18. 3.	Petar Vrkljan: Istraživački miniprojekti u redovnoj nastavi kemije.	»Clock-reakcija« NaIO_3 , NaHSO_3 i škroba (P. V.).
25. 3.	Marijan Varga: O županijskim natjecanjima iz kemije.	Rasprava o zadaćama na županijskim natjecanjima.
8. 4.	Đurđica Težak: Pretraživanje kemijskih baza podataka na internetu.	
15. 4.		Izolacija klorofila iz koprive: kuhanje, ekstrakcija etanolom, kromatografija na kredi (P. V.).
22. 4.	Miroslav Gojo: Fotokemijski procesi u grafičkoj tehnologiji.	Demonstracija razvijanja tiskarskih formi.
29. 4.		Rasprava o dopisu M. Sikirice Predsjedniku Saborskog odbora za obrazovanje i znanost povodom saborske rasprave o reformi osnovnog i srednjeg obrazovanja. Gibanje natrija u heksanu iznad sloja vode (P. V.).
6. 5.		Rasprava o udžbenicima – koje kemijske reakcije treba učiti. Izvještaj o sastanku Županijskog odbora za Varaždinsku i Međimursku županiju za nastavu kemije (M. S.).
13. 5.	Nenad Judaš: Što je to cijepanje ligandnog polja?	Rasprava o primjerenosti učenja atomskih orbitala u srednjoj školi.

Datum	Predavanje	Pokus/rasprava*
20. 5.	Nenad Raos: Konformacijska analiza – analiza oblika molekule.	
27. 5.		Prikaz diplomskog rada Rominje Žvorc: Termogravimetrijska analiza K-hidrogenoksalata (R. Ž. i N. J.).
3. 6.		Rasprava o problemskoj nastavi u kemiji.
10. 6.		Dogovori o predstojećim predavanjima. Rasprava o novim školskim programima. Pregledavanje datoteka s kemijskim pokusima na internetu.
30. 9.		Izveštaj o kongresu o popularizaciji znanosti (26. 9. 2002, Varaždin). Obavijest o predstojećem Festivalu znanosti u Tehničkom muzeju (svibanj 2003.) Rasprava o udžbeničkim standardima o kojima će se raspravljati u Saboru.
7. 10.		Topline otapanja limunske kiseline, natrijeva tiosulfata i kalcijeva acetata – egzotermni procesi (M. S.)
14. 10.		Egzotermna kristalizacija natrijeva acetata (T. C.) i limunske kiseline (H. P.)
21. 10.	Petar Vrkljan: Transformacija pokusa u istraživački miniprojekt.	
28. 10.		Demonstracija edukacijskoga kompjutorskoga programa iz kemije <i>Liftoff Chemistry</i> (Wiley).
4. 11.	Karin Kovačević Ganić: Kemija vina.	
11. 11.		Mjerenje radioaktivnog zračenja Geiger-Millerovim brojačem, demonstracija rada ispravljača i induktora (M. S.).
18. 11.	Nenad Raos: Seksualne teorije u kemiji.	Izveštaj o seminaru E-škole održanom za 15 nastavnika i 60 učenika u Varaždinu 16. 11. Predavači: M. S., E. M., P. V. i N. J.
25. 11.	Neda Lukač: Međunarodno matematičko takmičenje »Klokan bez granica«.	Möbiusovo tijelo – topološki izomeri (P. V.)
2. 12.	Nenad Judaš: Crtanje kemijskih uređaja – izgubljena treća dimenzija.	Najava izložbe »Četiri fizike« u Tehničkom muzeju (N. R.).
9. 12.	Milan Sikirica: Učenje otkrivanjem.	(1) Svijeća pod staklenim zvonom, (2) gašenje svijeće – CO ₂ , (3) dokazivanje NaCl, šećera i vinske kiseline, (4) kvantitativna analiza CuS, (5) dokazivanje škroba u živežnim namirnicama (M. S.).

*Kratice: T. C. – Tomislav Cvitaš, N. J. – Nenad Judaš, E. M. – Ernest Meštrović, H. P. – Helena Peter, N. R. – Nenad Raos, M. S. – Milan Sikirica, S. T. – Srđanka Tomić Pisarović, P. V. – Petar Vrkljan, R. Ž. – Rominja Žvorc.

Marijan Varga

Izvešće Državnoga povjerenstva za susrete i natjecanja iz kemije

Državno povjerenstvo za susrete i natjecanja iz kemije u školskoj godini 2001/02. imalo je 22 člana imenovanih odlukom Ministarstva prosvjete i športa. Iz osnovnih škola u povjerenstvu ima 6 članova, iz srednjih 6, s fakulteta 6 članova, iz Ministarstva prosvjete i športa 2 člana, dok su 2 člana iz drugih ustanova. Povjerenstvo je održalo 5 sastanka s raznolikim i opsežnim točkama dnevnoga reda koje su bile u skladu s Pravilnikom o radu Državnoga povjerenstva za susrete i natjecanja iz kemije. Nazočnost članova na sastancima bila je 77 %.

Prema vremeniku, općinska natjecanja održana su 15. veljače, županijska 11. ožujka, dok je državno natje-

canje održano od 6.–9. svibnja 2002. godine u Rovinju u osnovnoj školi Jurja Dobrile.

Na Županijskim natjecanjima iz kemije sudjelovalo je 1132 (59,2 %) učenika iz osnovnih i 780 (40,79 %) iz srednjih škola, dok je na susretima bilo 16 učenika. Prema broju zastupljenosti učenika iz osnovnih škola, najbrojniji je grad Zagreb, zatim slijede Splitsko-dalmatinska županija te Varaždinska županija. U srednjim školama najzastupljeniji je ponovo grad Zagreb zatim slijedi Primorsko-goranska te Brodsko-posavska županija.

Državno povjerenstvo pozvalo je 105 učenika osnovnih i srednjih škola na Državni susret i natjecanje od toga 4 učenika na susrete (3,8 %). Najveći broj učenika je iz 8. razreda (20). Rezultati na natjecanju i susretu prikazani su u tablici 1.

Tablica 1.

	NATJECANJE			SUSRET	
	RAZRED	BROJ UČENIKA	RASPON UKUPNO POSTIGNUTIH BODOVA (%)	BROJ UČENIKA	RASPON UKUPNO POSTIGNUTIH BODOVA (%)
OSNOVNA ŠKOLA	7.	19	60,00 – 86,25	–	–
	8.	20	52,50 – 95,00	–	–
SREDNJA ŠKOLA	1.	17	42,50 – 86,25	–	–
	2.	15	38,13 – 96,88	–	–
	3.	16	55,00 – 91,25	2	68,00 – 78,00
	4.	14	37,50 – 91,25	2	74,70 – 88,60

Navedeni podaci pokazuju da više učenika sudjeluje u kategoriji natjecanje te bi trebalo prići izmjenama i dopunama kriterija za kategoriju susreti, jer za izradu njihovoga eksperimentalnoga rada treba uložiti više truda i vremena. Učenici su vrlo dobro pripremljeni za natjecanje, a vidljiv je i napredak u pristupu pri odabiru pokusa za tu kategoriju.

Za vrijeme Državnoga natjecanja u Rovinju, izvršen je odabir 4 učenika koji su se pripremali za sudjelovanje na 34. Internacionalnoj kemijskoj Olimpijadi u Groningenu u Nizozemskoj od 5. do 14. 7. 2002. To je bilo treće i veoma uspješno sudjelovanje naših učenika. Učenik, Ivan Kassal iz 15. gimnazije Zagreb, osvojio je zlatnu medalju, Filip Kolundžić iz 5. gimnazije Zagreb, osvojio je brončanu medalju, dok je učenik Neven Franjić iz Gimnazije Andrije Mohorovičića iz Rijeke dobio pohvalnicu za potpuno riješen zadatak. Na Olimpijadi je aktivno i uspješno sudjelovao i učenik Ilija Čorić iz 15. gimnazije Zagreb. Odabir i priprema naših učenika vrši se kvalitetno, što je svakako pridonijelo i ovako velikome uspjehu.

Zvonimir Maksić

Izvješće o radu Sekcije za teorijsku kemiju

Osnovna uloga ove Sekcije je promicanje teorijske kemije i njenu popularizaciju među mladim istraživačima – novacima i novakinjama te posebice među studentima kemijskih fakulteta. Ovo posljednje je dosta teška zadaća. S obzirom na činjenicu da kvantna kemija još uvijek nije dovoljno zastupljena u kurikulumima naših fakulteta. Jedan od najvažnijih oblika rada Sekcije je održavanje seminara i kolokvija na Institutu »Ruđer Bošković«. Njihova kulminacija bila su predavanja H. F. Schaefera III. i J. F. Liebmana na IRB, kao i zajedničko predavanje HKD, IRB i HAZU H. F. Schaefera III. u palači Akademije krajem ove godine.

Dionis Sunko

Izvješće o radu Sekcije za organsku kemiju

Zbog dislociranosti fakultetskih zavoda za organsku kemiju kao i problema oko usklađivanja vremena i mjesta održavanja s ostalim sastancima i kolokvijima, te činje-

nice da se najveći broj organskih kemičara sastaje na kolokvijima Zavoda za organsku kemiju i biokemiju IRB, posebni sastanci i/ili kolokviji sekcije nisu se održavali. Organski kemičari bili su međutim sudionicima niza značajnih aktivnosti.

Zbornik radova sa svečane sjednice održane 22. svibnja 2001. u povodu 60. obljetnice Prelog-Seiwerthove sinteze adamantana pripremljen je za tisak.

U organizaciji HAZU održan je 7. siječnja 2002. na obljetnicu smrti Vladimira Preloga *Memorijalni simpozij* na kojem su svojim doprinosima sudjelovali naši istaknuti kemičari čiji je znanstveni rad bio povezan s Prelogovim istraživanjima. U pripremi je izdavanje zbornika radova prezentiranih na simpoziju.

Svake godine EUCHEM konferencija o stereokemiji na Bürgenstocku stipendira mlade organske kemičare pa je na zahtjev organizatora prof. H. Burgi-a upućen HAZU, za 2003. god. predložen jedan kandidat iz Zavoda za organsku kemiju PMF.

U tijeku je izbor naših predstavnika za WISOR 2003 koji će se održati 6.–13. siječnja 2003. u Bressanoneu. Očekuje se prihvata troje predloženih kandidata sa Instituta »Ruđer Bošković«. Budući da RH još nije punopravna pridružena članica EZ, troškove sudjelovanja snose sami. Dosadašnjega organizatora i voditelja škole Gianfranca Scorrana, zamjenit će u idućem razdoblju Paolo Scrimin iz Padove, a za novog regionalnoga koordinatora na mjestu D. Sunka predložen je Mladen Žinić.

Nagrada za organsku kemiju »Vladimir Prelog« koju svake godine zajednički dodjeljuju HKD i PLIVA mladim hrvatskim kemičarima dodijelit će se na Hrvatskome skupu kemičara i kemijskih inženjera u Zagrebu u veljači 2003.

U organizaciji Kemijskog odsjeka PMF, HAZU, Instituta »Ruđer Bošković« i Hrvatskoga kemijskoga društva te uz financijsku potporu PLIVE održan je u Preporodnoj dvorani HAZU 6. studenoga 2002. simpozij u povodu 80. rođendana Dionisa Sunka, na kojem su prigodnim referatima sudjelovali njegovi prijatelji i bivši suradnici iz zemlje i inozemstva.

Dražen Vikić-Topić

Izvrješće o radu Sekcije za opću i primijenjenu spektroskopiju

Sekcija je djelatno učestvovala u organizaciji i radu The 17th Math/Chem/Comp 2002, tj. međunarodne dubrovačke konferencije i kursa iz matematike, kemije i računalnih znanosti, koja je održana od 24. do 29. lipnja u Inter-univerzitetkom centru u Dubrovniku. Voditelj Sekcije za opću i primijenjenu spektroskopiju već je nekoliko godina zamjenik direktora ove konferencije dr. Ante Graovca, dok je član Sekcije dr. Vilko Smrečki višegodišnji član organizacijskoga odbora konferencije, na kojoj je ove godine bilo 118 sudionika iz 16 zemalja (Austrija, Belgija, BIH, Hrvatska, Iran, Italija, Jugoslavija, Mađarska, Njemačka, Poljska, Rumunjska, Rusija, Slovenija, Švicarska, UK, USA). Skup je imao nekoliko sekcija zanimljivih za spektroskopičare (Chemical Structure & Reactivity & Spectroscopy, Drug Design, Bioinformatics). Kao posebno originalno istaknuo bi predavanje dr. Hrvoja Vančika i suradnika »*Solid State Dimerization of Nitroso Compounds Selectivity and Reaction Mechanism*«. Prikazan je i veći broj postera s različitim tematikama iz područja spektroskopije.

Pri završetku je rad na hrvatsko-engleskom rječniku spektroskopskih pojmova i pojmova iz računske kemije vezanih uz spektroskopiju. Ovaj prošireni rječnik se temelji na Spektroskopskom rječniku koji je izašao u *Kemija u industriji* 31 (5) A1–A37, 1982. godine, u kojem su na hrvatskome jeziku spektroskopske pojmove sakupili i obradili L. Colombo, T. Cvitaš, Z. Meić, M. Pavlović i H. Vančik.

Spektroskopska sekcija organizirala je tri kolokvija u 2002. godini:

19. siječnja, Dražen Vikić-Topić: »*Novi trendovi u NMR spektroskopiji*«, Farmaceutsko-biochemijski fakultet, Zagreb

03. travnja, Dražen Vikić-Topić: »*Spektroskopske metode u kemijskoj toksikologiji*«, Visoka zdravstvena škola, Zagreb

14. svibnja, Vladimir Sklenar: »*NMR in Structural Biology*«, Institut Ruđer Bošković, Zagreb

Sredinom srpnja 2002. stigla su dva supravodljiva NMR spektrometra, od 300 MHz (7,05 T) i 600 MHz (14,10 T) firme Bruker, u NMR centar Instituta Ruđer Bošković. Voditelj Sekcije intenzivnim angažmanom od 1996. kao i mnogi drugi članovi Sekcije pridonjeli su da se uspješno okončana nabavka novih NMR spektrometara za akademsku zajednicu Hrvatske, na što se od posljednje nabavke čekalo čak dvanaest godina. Instrumenti su instalirani tijekom kolovoza i rujna, a od 20. rujna u potpunom su pogonu i na raspolaganju akademskoj zajednici, industriji i drugim zainteresiranima. Spomenimo da još uvijek radi i stari NMR od 300 MHz te se planira da bi on uskoro trebao biti barem djelomično na raspolaganju korisnicima da samostalno rade na njemu.

Nenad Judaš

Izvrješće voditelja Projekta E-škola kemije HKD

Stranicama Projekta dodane su dvije nove rubrike; *Molekula mjeseca* i *Susret i natjecanje* za koju je planirana podjela u podrubrike. Rubrika *Vi pitate e-škola odgovara* bilježi više od 1000 postavljenih pitanja koja je postavilo više od 400 učenika i studenata, većinom iz Hrvatske. Ovu rubriku koristi sve veći broj studenata Biološkoga odsjeka PMF-a za savjetovanje pri učenju kemije. U rubrici *Kemijski udžbenik* objavljeni su novi prilozi: Ivan Halasz »*Vidljivo nevidljivo – crtice o elektronu I*«; Ivan Halasz i Nenad Judaš »*TKO JE TKO prilog uz tekst Vidljivo nevidljivo – crtice o elektronu I*«; te Petar Vrkljan i Nenad Judaš »*Metode izjednačavanja jednadžbi kemijskih reakcija*«. Ivan Halasz student je 4. godine kemije na PMF. Petar Vrkljan je profesor kemije na XVIII. gimnaziji u Zagrebu. Rubrika *Kemija u Hrvatskoj* omogućuje pristup WEB stranicama znanstvenih i obrazovnih institucija u Hrvatskoj koje se bave kemijskim istraživanjima i/ili primjenom novih dostignuća s područja kemije te nekih instituta i privrednih organizacija koje imaju interesa na tom području. Rubrika *Učenički miniprojekti* obogaćena je za 4 nova miniprojekta: Marko Sikirić (Zadar) »*Određivanje količine joda u kuhinjskoj soli*«, Petra Prgomet (Zagreb) »*Bakrov(I) tetrajodomerkurat(II), čvrsti elektrolit*«, Marko Črnelč (Zagreb) »*Giacomo Rossini, Wilhelm Tell i Hans Heinrich Landolt*« te Vjekoslav Štrukil (Bjelovar) »*Izolacija i dokazivanje pigmenta u crvenoj paprici*«. Rubrika *Kemija na mreži* obogaćena je sa 7 novih WEB adresa koje je vrijedno posjetiti s obzirom na kvalitetu informacija koje pružaju. Rubrika *Kemijski pokusi* obogaćena je s 20–tak novih pokusa koje su učenici osnovnih škola prezentirali na Državnom natjecanju održanom u Rovinju 2002. U rubrici *Diskusije* pokrenuto je 10–tak novih diskusija o temama po volji. Za rubriku *Povijest kemije i alkemije* priređen je novi sadržaj: Vladimir Stilinović i Marko Grba »*Ni Ružička nije pao daleko od stabla*«. Oba autora studenti su kemije na PMF-u. Rubrika *Događanja* pratila je: 1. VI. Smotru Sveučilišta, 2. Državni susret i natjecanje iz kemije (Rovinj, 2002.), 3. Hrvatsku ekipa na Međunarodnoj kemijskoj olimpijadi (Gröningen, Nizozemska, 2002.) 4. Aktivnosti Sekcije za izobrazbu HKD i 5. Aktivnosti Studentske sekcije HKD, 6. Različite seminare i predavanja po institutima i sveučilištu. Cilj rubrike *Zadaci* je ponuditi učenicima, studentima i nastavnicima problemske i stehiometrijske zadatke nedostupne u dostupnim zbirkama zadataka i udžbenicima.

Adresa e-škole kemije i dalje je uvrštena u Prosvjetni vjesnik u okviru propozicija za Susret i natjecanje iz kemije te preporučena za prikupljanje savjeta pri odabiru radova i pokusa kao i ostalih informacija u vezi s natjecanjem i susretom. Šesnaest učenika i nastavnika srednjih škola potražilo je savjet i/ili odabralo i priredilo svoje pokuse ili samostalno radove za Državno natjecanje iz kemije. E-škola

područja kemije posjetila je Državni susret i natjecanje iz kemije i knjigom D. Grdenića »Povijest kemije« nagradila učenike maturalnih razreda koji su 4 ili više puta tijekom školovanja sudjelovali na Državnom susretu i natjecanju. Knjigom N. Raosa »Zlatni san« nagrađeni su svi učenici sedmih razreda (njih 19), a knjigom istog autora »Deset kemijskih pokusa« svi učenici osmih razreda (njih 20) koji su prisustvovali Državnom natjecanju iz kemije. Pojačano je uključivanje studenata kemije na PMF u rad projekta. Sredinom lipnja 2002. na stranice projekta postavljen je brojač posjeta. Do trenutka sastavljanja ovog izvješća na stranicama projekta zabilježeno je 41 439 posjeta. Od početka školske godine broj posjeta raste izrazito brzo te je samo u studenom zabilježeno 14 131 posjeta (dnevno oko 500, 26. studenoga 941 posjet). Ovi podaci potvrđuju da stranice projekta redovito posjećuje nekoliko stotina osoba te ih svrstava u posjećenije web stranice na hrvatskome jeziku što ujedno nedvojbeno upućuje i na njihovu kvalitetu. Pregled posjećenosti pojedinih stranica dobar je temelj planiranju novih sadržaja i kvalitete. Dana 16. studenoga 2002. Projekt je organizirao Seminar za učenike i nastavnike osnovnih škola u OŠ Novi Marof. Seminaru je prisustvovalo 14 osnovnoškolskih nastavnika i 52 učenika osnovnih škola iz Varaždinske županije. Voditelji radionica na seminaru bili su: prof. dr. sc. Milan Sikirica (PMF), docent dr. sc. Ernest Meštrović (PMF), prof. Petar Vrkljan (XVIII. gimnazija Zagreb) i mr. sc. Nenad Judaš (PMF). Detaljnije izvješće objavljeno je na web stranicama e-škole:

<http://www.autoteka.com/eskola/kem/index.php3>

Kristijan Kovač

Izvješće o radu Studentske sekcije HKD-a

Studentska sekcija i dalje redovito održava sastanake. U protekloj godini u Sekciju je primljeno dvadesetak novih članova, uglavnom studenata kemije na PMF-u u Zagrebu. Početkom 2002. članovi Sekcije su za novoga pročelnika izabrali Vladimira Stilinovića, studenta kemije na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu, s obzirom da je dotadašnji pročelnik, Tomislav Friščić, diplomirao i upisao poslijediplomski studij na Sveučilištu u Iowa Cityju.

Od siječnja 2002. Sekcija organizira predavanja, različite tematike, sa svrhom popularizacije znanosti i poticanja multidisciplinarnoga rada i suradnje među studentima. Do sada je održano devet predavanja (na Zavodu za opću i anorgansku kemiju PMF):

16.01. M. Grba, »Misliti matematički«;

23.01. P. Močilac, »Otrovnost laboratorijskih kemikalija«;

14.03. M. Grba, »Kant u vodstvu ili Zakoni fizičkoga Svemira«;

04.04. V. Stilinović, »Kemijsko nazivlje Bogoslava Šuleka«;

18.04. prof. P. Vrkljan, »Što je to kemijski način mišljenja?«;

02.05. K. A. Kovač, »Tri domene života na Zemlji«;

13.05. akademik I. Supek, »Na prekretnici milenija«;

23.05. mr. sc. F. M. Brückler, »Od dvoboja do simetrije«;

13.06. mr. sc. N. Judaš, »Hormolašci«.

Predavanja su bila izuzetno dobro primljena među studentskom populacijom s prosječno tridesetak slušatelja po predavanju.

Sekcija je također, u suradnji sa Studentskom sekcijom Hrvatskoga fizikalnoga društva i Udrugom studenata biologije (BIUS), sudjelovala u organizaciji brucosijade za studente Fizičkoga, Biološkoga i Kemijskoga odsjeka PMF uz financijsku potporu Kemijskoga odsjeka. Neki članovi Sekcije pomažu u projektu Hrvatskoga prirodoslovnoga društva e-škola mladih znanstvenika za područje kemije.

Vanja Martinac

Izvješće o radu Hrvatskoga kemijskoga društva – Podružnice Split

Kroz proteklo razdoblje (prosinac 2001. – prosinac 2002.) aktivnost Podružnice Split, kao i ranijih godina, bila je usmjerena k organiziranju znanstvenih kolokvija.

U proteklom razdoblju održani su sljedeći znanstveni kolokviji:

164. kolokvij – Zvonimir Janović, red.prof. Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije u Zagrebu,

»Novi razvitak polimernih materijala«;

165. kolokvij – Tonka Kovačić, red. prof. Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu,

»Razvoj istraživanja polimera na Kemijsko-tehnološkom fakultetu u Splitu od utemeljenja 1960. do 2000.«;

166. kolokvij – Njegomir Radić, red. prof. Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu,

»Znanstvena usmjerenost i produktivnost na Kemijsko-tehnološkom fakultetu u Splitu od utemeljenja 1960. do 2000.«;

U okviru predavanja 165. kolokvija predstavljeni su tematski brojevi časopisa *Polimeri* (21, br. 6. 2000) i *Kemija u industriji* (50, br. 10 i 11. 2001), koji su u potpunosti posvećeni 40-toj godišnjici Kemijsko-tehnološkoga fakulteta u Splitu. U časopisima je predočen dio znanstvenoga istraživanja, u znanstvenom polju kemije i kemijskoga inženjerstva, nastavnika Kemijsko-tehnološkoga fakulteta u Splitu.

Također je dan i kratki osvrt na tematski broj časopisa *Croatica Chemica Acta* (73, br. 1 2000) u kojem je komentiran doprinos Fakulteta s područja analitičke kemije.

Sve aktivnosti Podružnice u proteklom razdoblju održane su u prostorima Kemijsko-tehnološkoga fakulteta u Splitu.

Božica Šuveljak-Žuljević

Izješće o radu Hrvatskoga kemijskoga društva – Podružnice Osijek

Treću godinu uzastopce, redovito se održavaju, na Katedri kemije Pedagoškoga fakulteta u Osijeku, kolokviji i radionice za opismenjavanje nastavnika kemije Osnovnih škola za primjenu računala u nastavi kemije. Pripremljeni su materijali i za nastavnike kemije srednjih škola, a radionice će početi s radom na Katedri kemije Pedagoškoga fakulteta (PF) poslije Nove godine. Voditelj je doc. dr. sc. B. Šuveljak, a u radu i održavanju radionica sudjeluju članovi Podružnice HKD-a u Osijeku s katedre kemije: viši predavač mr. sc. V. Gvozdić, asistent mr. sc. G. Šmit, i mlađi asistenti A. Blagus, E. Kovač i K. Lukić.

Članovi HKD, uključeni su aktivno u rad s darovitim učenicima. Ovisno o financijskim sredstvima, izdajemo bilten »*Novine u kemiji*«. Aktivno smo uključeni u borbu protiv pošasti ovoga doba »Droge« (poster, disket, predavanja...).

Mlađi asistenti i novaci, i nadalje na znanstvenim kolokvijima iznose rezultate svojih istraživanja. Tijekom ove godine, održana su sljedeća predavanja:

Đurđica Težak, PMF Zagreb,
»*Kemijske informacije na mrežnim izvorima i njihovo citiranje*« (predavanje);

Vesna Rastija, Poljoprivredni fakultet u Osijeku,
»*Reakcije heksanuklearnih halogenih kompleksa niobija i tantala s nitrilima i cijano-spojevima*«;

Anita Blagus, mlađi asistent, Katedra kemije, Pedagoški fakultet, Osijek,
»*Radionica – zanimljivi pokusi (kolokvij)*«;

Elvira Kovač, mlađi asistent, Katedra kemije, Pedagoški fakultet, Osijek,
»*Komparativni pristup periodnom sustavu*« (kolokvij);

Studenti i nadalje rabe donirano računalo za različite potrebe, i održavaju svoje kolokvije.

U provedenoj raspravi o podnesenim izvještajima nije bilo primjedbi i nadopuna te su javnim glasanjem svi prisutni članovi podržali predočene izvještaje.

U nastavku rada Skupštine, pohvaljen je rad studentske sekcije u kojoj je aktivno i dosta srednjoškolaca. Hrvatski su kemičari na nedavno održanoj 34. međuna-

rodnoj kemijskoj olimpijadi u Groningenu u Nizozemskoj osvojili zlatnu i brončanu medalju u jakoj međunarodnoj konkurenciji među učenicima do 20 godina starosti iz 57 zemalja cijeloga svijeta. Zlatnu medalju osvojio je Ivan Kassal, učenik XV. gimnazije u Zagrebu, a brončanu Filip Kolundžić, učenik V. gimnazije u Zagrebu. Uspješne nastupe imali su i ostali mladi kemičari. Ilija Čorić iz XV. gimnazije te Riječanin Neven Franjić iz gimnazije »Andrija Mohorovičić« koji je osvojio plaketu za kompletno riješeni zadatak. Na međunarodnoj olimpijadi mladi kemičari sudjeluju već treću godinu, a ovogodišnji nastup bio im je dosad najuspješniji.

Pohvale i nagrade za postignute rezultate su uručene Kassalu, Kolundžiću, Franjiću i Čoriću.

Ad. 6. Predsjednica HKD-a pročitala je prijedlog UO-a glede promjena Statuta Društva inače već dulje vrijeme dostupnih na WEB stranicama HKD-a, pojasnivši radi čega su promjene potrebne. Skupština se složila s predloženim promjenama Statuta.

Prijedlog promjena Statuta HKD-a:

Članak 1. §1.

HKD je pravna osoba registrirano pri Ministarstvu uprave Republike Hrvatske.

mijenja se u:

HKD je pravna osoba registrirana pri nadležnome tijelu državne uprave.

Članak 5.

Iza broja članka treba doći točka.

Članak 7. §2

...**imaju**je...

mijenja se u:

...**imenu**je...

Članak 15. §1.

– ...**da sudjeluju**... i ...**ta da sudjeluje**...

mijenja se u :

– ...**da sudjeluje**... odnosno ... **te da sudjeluje**...

Članak 17. §3.

...**zaineresiranim** strankama...

mijenja se u:

...**zainteresiranim** strankama...

Članak 20. §2.

...Suda **čast** u stegovnome postupku.

mijenja se u:

...Suda **časti** u stegovnom postupku.

Članak 23.

Iza broja članka treba doći točka.

Članak 24.

...prethodni predsjednik) tajnik HKD-a, ...
mijenja se u:
...prethodni predsjednik), tajnik HKD-a, ...

Dodati SUD ČASTI:

Članak 31.

Sud časti ima tri člana. Dužnost je suda časti da utvrđuje krivnju člana HKD-a u slučaju povrede Statuta, članske dužnosti, te znanstvene ili strukovne etike. Sud časti, također, utvrđuje ocjenu nedostojnosti članstva u HKD-u.

Mandat članova Suda časti je dvije godine.

Shodno umetanju ovog članka, svi ostali redni brojevi članaka uvećavaju se za 1.

Članak 31. §1.

Izbor predsjednika, dopredsjednika, tajnika, blagajnika, glavnog urednika i ostalih članova Upravnog odbora te članova Nadzornog odbora provodi se ...

mijenja se u:

Izbor predsjednika, dopredsjednika, tajnika, blagajnika, glavnog urednika i ostalih članova Upravnog odbora, članova Nadzornog odbora te članova Suda časti provodi se ...

Članak 35. §3

...financiranje temeljnoga **djelovanje** društva
mijenja se u :
...financiranje temeljnoga **djelovanja** društva

Članak 38. §1.

...sa Zakonom o izdavačkoj **djelatnost**...
mijenja se u:
...sa Zakonom o izdavačkoj **djelatnosti**...

Članak 41. §1.

...za **određanu** djelatnost...
mijenja se u:
...za **određenu** djelatnost...

Članak 42. §3.

...za razdoblje od dvije **godina**,...
mijenja se u:
... za razdoblje od dvije **godine**,...

Članak 42. §4

...podružnice, sekcije ili **posdekcije**.
mijenja se u:
...podružnice, sekcije ili **podsekcije**.

Članak 43.

Izbaciti točku iza riječi Članak

Neujednačenosti:

Članak 6. §1.

Internacionalno ili međunarodno

Članak 35. §3.

Pozivanje na članak 6, treba dodati točku iza broja 6.

U više članaka – mandati:

... na razdoblje od...
ili
... za razdoblje od...

U provedenoj raspravi o izmjenama Statuta HKD nije bilo primjedbi i nadopuna te su javnim glasanjem svi prisutni članovi podržali predloženo rješenje.

Ad. 7. Predsjednica Društva predstavila je prijedlog o utemeljenju Nagrade HKD »Lavoslav (Leopold) Ružička« za mlade znanstvenike konačno formuliran na osnovu rasprave 7./2002 sjednice Upravnog Odbora HKD održane 27. 11. 2002. u 17 sati u prostorijama Centralne kemijske biblioteke, Marulićev trg 19.

Predložen je Pravilnik za dodjelu nagrade Hrvatskog kemijskog društva »Lavoslav (Leopold) Ružička« za mlade znanstvenike. Pravilnik su pripremili Z. Maksić i A. Mogaš-Milanković. Predloženi članovi Odbora za ocjenu su M. Maksić kao prvi član, N. Kallay kao drugi član i B. Kaitner kao treći član.

U sklopu diskusije, D. Sunko je ukazao na činjenicu da je Lavoslav Ružička mnogo poznatiji pod imenom Leopold te da bi trebalo svakako staviti to ime u naziv Nagrade. N. Trinajstić je napomenuo da u krsnom listu Ružičke piše Leopold. Primjedba je da Lavoslav nije dobar prijevod za Leopold. Na Skupštini nije donesen konačan zaključak o imenu nagrade (Lavoslav-Leopold), no svi prisutni su se bez uzdržanog složili s utemeljenjem spomenute nagrade, ostavivši odluku o nazivu Upravnome odboru s mandatom od 2002.–2004. godine.

Ad. 8. Prof. Jakopčić kao predsjednik Nadzornoga odbora HKD izvjestio je prisutne da je poslovanje Društva u proteklom mandatu 2000–2002. prošlo bez nepravilnosti i uspješno.

Na temelju prethodnoga izvješća Nadzornoga odbora predložene su razrješnice Upravnome odboru i Uredničkome odboru CCA, što je skupština jednoglasno prihvatila. Predsjednica se zatim u ime staroga Upravnoga odbora zahvalila svim članovima društva koji su u proteklom mandatnom razdoblju aktivno sudjelovali u radu društva. Posebno je na predanome radu zahvalila tajniku Društva Z. Glasovcu, gđi. N. Trajkov, administrativnoj tajnici društva i gosp. A. Rigleru, financijskome savjetniku društva te Fizičko-kemijskome zavodu Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta u čijim je prostorijama smješteno tajništvo društva.

U ime prisutnih na Skupštini, B. Kamenar zahvalio se predsjednici Društva u protekla 2 mandata M. Eckert-Maksić na uspješnom obavljanju povjerene dužnosti.

Ad. 9. Izbor časnika za mandatno razdoblje 2002.–2004. godine

Upravni odbor HKD je dao prijedlog liste časnika za sljedeće mandatno razdoblje od dvije godine, 2002.–2004. god., kao i prijedlog za Urednički odbor CCA. Obadva prijedloga poslana su članovima Skupštine s pozivom na Skupštinu.

**PRIJEDLOG LISTE ČASNIKA HKD
za mandatno razdoblje 2002.–2004. g.**

UPRAVNI ODBOR

Predsjednik	Tomislav Cvitaš
Dopredsjednica	Mirjana Eckert-Maksić
Tajnik	Ivo Piantanida
Blagajnik	Valerije Vrčec
Glavni urednik CCA	Nenad Trinajstić
Član	Damir Kralj
Član	Milan Mesić

SUD ČASTI

Smiljko Ašperger
Matko Orhanović
Dionis E. Sunko

NADZORNI ODBOR

Krešimir Jakopčić
Nikola Kallay
Franjo Ranogajec (zamjenik)

**PRIJEDLOG LISTE ČASNIKA ČASOPISA
CROATICA CHEMICA ACTA
ZA RAZDOBLJE OD 2002.–2004. g.**

Glavni urednik: Nenad Trinajstić
Pomoćni urednici: Dražen Vikić-Topić
Miroslav Bajić
Greta Prajdić
WWW site: Marija Herceg-Rajačić
pdf: Bono Lučić

Redakcijski odbor:

Darko Babić	Dejan Plavšić
Mladen Biruš	Elsa Reiner
Nevenka Brničević	Marija Šindler-Kulyk
Miljenko Dumić	Goran Štefanić
Ante Graovac (Split)	Vitomir Šunjić
Branko Kaitner	Srdanka Tomić-Pisarović
Nikola Kallay	Jadranka Varljen (Rijeka)
Leo Klasinc	Zorica Vekslj
Milivoj Lovrić	Ivana Weygand-Đurašević
Kata Mlinarić-Majerski	Biserka Žinić

Savjetodavni odbor

Počasni urednik: Jean-Marie Lehn (France)

Članovi:

F. H. Allen (UK)	I. Lukovits (Hungary)
A. M. Bond (Australia)	E. Matijević (USA)
M. V. Diudea (Romania)	A. de Meijere (Germany)
D. Hadži (Slovenia)	J. Mink (Hungary)
C. Giacobazzo (Italy)	M. Randić (USA)
R. Gleiter (Germany)	Ch. Rücker (Germany)
D. Grdenić (Croatia)	J. R. Sabin (USA)
B. Kamenar (Croatia)	Vl. Simeon (Croatia)
D. Keglević (Croatia)	A. Simon (Germany)
D. J. Klein (USA)	D. Sunko (Croatia)
M. Klessinger (Germany)	B. Stanovnik (Slovenia)
J. Kobe (Slovenia)	M. Tišler (Slovenia)
V. Kvasnička (Slovakia)	J. Wang (USA)

NOVI ČLANOVI HKD upisani u 2002. g.

S. Alihodžić, J. Bauer, Ž. Bilač, M. Brgles, F. M. Brückler, A. Blagus, K. Butković, M. Dukši, L. Filković, G. Gadanji, Z. Gattin, M. Gecan, M.-S. Grubešić, I. Halasz, G. Horvat, I. Kassal, Z. Knežević, F. Kolundžić, G. Landek, D. Lončar, G. Malojčić, D. Marković, D. Mikulić, D. Milić, A. Miličević, M. Miliša, E. Miroslavljević, K. Miroslavljević, P. Močilac, S. Narančić, T. Pavkov, L. Perić, I. Piantanida, L. Pitarević, E. Primorac, E. Robović, M. Šepelj, M. Šestan, N. Tepić, K. Tolić, A. Tomljenović.

Glavni urednik *CROATICA CHEMICA ACTA*, Nenad Trinajstić predstavio je prijedlog promjena u uređivanju časopisa u narednom razdoblju, koji bi uključivao prelazak na novi A4 format počevši od sljedeće, 76. godine izlaženja. Također, predstavio je namjeru omogućavanja ONLINE pristupa časopisu. Kao jednu od bitnijih potreba istaknuo je spajanje časopisa na Internet.

Svi su prijedlozi prihvaćeni javnim glasovanjem, T. Živković je bio suzdržan. Time je Tomislav Cvitaš kao novoizabrani predsjednik HKD ovlašten da u potpunosti zastupa Društvo.

Ad. 10. U uvodnom govoru novoizabrani predsjednik HKD-a, prof. dr. Tomislav Cvitaš zahvalio se Skupštini na ukazanoj povjerenju te je u kratkim crtama predstavio svoje viđenje rada Društva u narednom razdoblju.

Ad. 11. Pod zadnjom točkom slijedila je neformalna razmjena mišljenja i utisaka članova Društva glede iznesenoga na Skupštini te nadolazećeg razdoblja.